

Nº 7/1946.

FINANS- och EKONOMIUTSKOTTETS betänkande Nº 7/1946
i anledning av landstingsmännen Paul Påvals m.fl:s petition med förslag att Landstinget måtte hos Ålandsdelegationen anhålla, att denna snarast möjligt ville godkänna Landstingets tidigare gjorda framställning om anslag för anordnande av färjförbindelse från Bomarsund till Vårdö att utföras etappvis och samtidigt bevilja nödigt anslag för en första etapp, bestående av bro över Bomarsund med tillfartsvägar samt väg till Prästösund.

Sedan ovannämnda petition remitterats till finans- och ekonomiutskottet i avseende å avgivande av utlåtande, får utskottet värdsamt framhålla följande:

Vid Landstingets session i februari 1932 hade ett antal landstingsmän inlämnat en petition med förslag, att Landstinget ville giva landskapsnämnden i uppdrag att undersöka möjligheterna av och kostnaderna för inrättande av färjförbindelse mellan fasta Åland och Vårdö.

Efter det ärendet underkastats beredning beslöt Landstinget den 21 november 1936 att omfatta finans- och ekonomiutskottets i saken avgivna utlåtande i betänkandet Nº 18 av den 20 november sagda år, enligt vilket trafikförslagets genomförande mest ändamålsenligt skedde genom byggandet av lämplig bro över Bomarsund samt med en kabelstyrd färja över Prästösund ävensom med en frigående, av motorbåt driven färja mellan Töftö och Kunäs. Enligt gjorda beräkningar komme en bro av järn eller betong med tre meter fri körbana att draga en kostnad av 350.000 mark. För färjförbindelsen över Prästösund skulle den genom Färjsundsbrons byggande frigjorda motorfärjan tagas i anspråk, vid vilket förhållande allenast färjfästen, kabel och en vaktstuga skulle erfordras vid Prästösund. För trafiken mellan Töftö och Kunäs skulle åter den likaledes disponibla Marsundsmotorbåten tagas i bruk och en nybyggd pontonfärjpråm anskaffas till en beräknad kostnad av 16.000 mark. Vid Töftö och Kunäs skulle även erforderliga färjfästen anläggas och en vägbank vid Kunäs uppföras. Kostnaderna för de fyra färjfästena samt banken vid Kunäs hade beräknats uppgå till 85.000 mark, de två vaktstugorna till 80.000 mark, kabeln över Prästösund till 5.000 mark samt kostnaderna för anslutande vägar till 20.000 mark. Då för oförutsedda utgifter beräknats 19.000

mark, skulle totalkostnaden uppgå till 575.000 mark, av vilket belopp Vårdö kommun förbundit sig att betala 100.000 mark.

I enlighet med relaterade beslut anhöll Landstinget hos Ålandsdelegationen om ett extraordinarie statsbidrag, stort 475.000 mark, för byggande av bro över Bomarsund samt anordnande av färjförbindelse till Vårdö enligt ovannämnda förslag.

Sedan Ålandsdelegationen den 8 februari 1937 inbegärt väg- och vattenbyggnadsstyrelsens utlåtande över projektet i fråga, hade densamma framställt två alternativa motförslag, nämligen dels ett, föreslaget av den ingenjör, som lett undersökningarna på platsen, beräknat att kosta 4.000.000 mark, och dels ett, vilket utarbetats av styrelsen själv till en kostnad av 1.300.000 mark. Sistnämnda förslag, som innebar handdrivna kabelstyrda färjor över såväl Bomarsund som Prästö sund och Kunäs ström samt bank från Kunäs till Järsholm, medan de behövliga vägarna föreslogos till endast tre meter breda, hade förordats av nämnda styrelse.

Jämte skrivelse för den 14 januari 1939 hade Ålandsdelegationen överlämnat den i ärendet förebragta utredningen till landskapsnämnden, varefter landskapsnämnden den 18 februari 1939 avlätit en framställning till Landstinget om utverkande av högre extraordinarie statsbidrag för vägprojektets realiserande enligt en delvis omarbetad byggnadsplan.

I sagda framställning framhöll landskapsnämnden, att förslaget, 4.000.000 mark, måste, såsom alltför kostsamt, lämnas därhän. Det senare åter å 1.300.000 mark syntes innebära en försämring av den ursprungligen föreslagna ganska primitiva lösningen av detta trafikproblem. Men skulle i detsamma insättas en bro över Bomarsund, skulle det i övrigt lätt kunna anpassas efter den tidigare planen, men för såväl färjfasten som färjstugor borde beräknas avsevärt större kostnader än tidigare. Beträffande vägarna skulle den tidigare planen kunna följas sålunda, att redan förefintliga bygdevägar skulle efter nödiga förbättringar av vägbanorna utnyttjas och påbörjade sådana fullföljas på vanligt sätt och övertagas i landskapets vård. Därutöver behövliga vägar skulle planeras 5 meter breda, men färdigställas till endast 3 meters bredd.

Såsom grundval för kostnaderna ansåg landskapsnämnden följande kostnadsförslag kunna framläggas:

Bro av betong med 7 meter bred och minst 2 meter hög

genomfartsöppning och bank över Bomarsund 500.000:-

Bank från Järsholm till Kunäs 560.000:-

Färjstugor enligt ritning	108.000:-
Färjfasten och kablar (uppskattning)	80.000:-
Diverse och oförutsedda utgifter	52.000:-
Vägar	<u>200.000:-</u>

Summa 1.500.000:-

Då Vårdö kommun får bundit sig att bidraga med 100.000:- mark - denna utfästelse gällde icke ifrågakomna styrelses förslag - skulle ett extraordinarie statsbidrag om 1.400.000 mark vara av behovet för ändamålet.

Landstinget, som, på sätt ovan framhållits, gillat planen på anordnande av ifrågavarande färjförbindelse, beslöt sedan den 25 februari 1939 hos Ålandsdelegationen anhålla, att denna ville besluta om utgivande av ett extraordinarie statsbidrag om 1.400.000 mark för anordnande av en bro- och färjförbindelse till Vårdö enligt landskapsnämndens då föreliggande förslag.

Det ovanstående ådagalägger, huru väl ifrågavarande projekt legat Landstinget om hjärtat. Och då initiativ nu tagits av personer, fullt förtrogna med Vårdö kommunikationssvårigheter, anser utskottet enhälligt, att initiativet måste, så gott förhållandena det medgiva, förverkligas enligt det av Landstinget den 25 februari 1939 antagna förslaget.

Men det extraordinarie statsbidrag, 1.400.000 mark, varom Landstinget anhållit, förslår icke numera till projektets utförande, då penningvärdet så katastrofalt nedgått. På grund härav kan utskottet icke förorda, att Landstinget går in med framställning om extraordinarie statsbidrag, förrän ett nytt kostnadsförslag föreligger. Ett sådant bör därför, då frågan är brännande, uppgöras med beaktande av nuvarande penningförhållanden, och detta förslag måste givetvis framläggas av landskapsnämnden i snabbaste tempo.

Vid antydda sakförhållanden får utskottet vördsamt föreslå,

att Landstinget måtte giva landskapsnämnden i uppdrag att uppgöra och senast till Tingets höstsession innevarande år inlämna nytt kostnadsförslag för uppförande av bro- och färjförbindelse till Vårdö enligt Landstingets senaste, här ovan angivna förslag av den 18 februari 1939.

riehamn den 26 februari 1946.

På finans- och ekonomiutskottets vägnar:

Paul E. Paulson

Paul E. Paulson.

Werner W. son Becker

Werner W. son Becker.

I ärendets behandling hava deltagit ordföranden Paulson samt ledamö-
terna Bertell, Manselin och Albert Jansson ävensom ersättaren Nordman.